UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Primvm Codicis Praelectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus, Barbatias, Philippus Decius. Matthævs Antonianvs Recensvi

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Filiofamilias minore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96035

Visual Library

minore, vel neuter alterũ. Unde in pari dolo nõ habet dolicõsideratio: ꝫ vter q; remanet in simplicib⁹ terminis iuris cõis, z ꝑm ola ꝑdicta minor ꝓbauit, id est affirmauit erat ei suã. z ille est ꝓmꝫ lec. Sed a lec. est q; cu dicit minor ad credẽdũ q; est maior, z ita fecit eũ cõfiteri, vꝫ q; de cõfessio, z act. ꝫ minor restituit in integ. ¶ Sed ꝫ hoc opp. si dol⁹ tutoris dedit cãm liberatiõi, ergo liberatio est nulla ipso iure: q; est sup actiõem tele. a sic sup actiõe bõe fidei. Ũ sicut ꝙract⁹ est null⁹: ita z distract⁹. ff. de dolo. l. 2 elegãter. R. ſ. iterdũ liberatio fit p acceptilationẽ: rũ hz acceptilatio instar traditionis, z est necessaria restitutio. Trahit em̃ secũ executionẽ: vt hic. Interdũ fit p pactũ rũc non hꝫ in se instar traditionis: q; nõ trahit secũ executionẽ plenarie liberatiõis. vnde rũc esset pactũ nullũ ipso iure, vnde sicut cõtract⁹ bone fidei ita3 in finib⁹ cõtract⁹ non secuta traditiõe, est null⁹ ipso iure: ita z ista cõuentio, z ista est mẽs gl. Sꝫ alibi habem⁹, q; ois liberatio trahit secũ executionẽ, altẽ quoad naturalem obligationẽ, quã extinguit ipso iure, z ideo nunquã videt ꝙ liberatio sit ipso iure nulla: q; est executiõe sub nixa: vt no. ff. de transact. l. sub pretxtu. vide q; not. extra de app. c. ꝑterea req; sibi. z. ff. q; met. cã. l. metũ. ſ. fq; 8 pter. ¶ Cõclude ꝑm opi. gl. q; aut loq; mur in cõtractib⁹ bone fidei: aut in distractib⁹, z sic in distractib⁹: aut distrahũt ipso iure, z tũc q; trahũt secũ executionẽ sui effect⁹ plenarie: distract⁹ est aliq; a. sicut cõtract⁹ translatione subnixus. Si aũt nõ distrahunt ipso iure, ꝫ ope exceptiõis: tunc distract⁹ dolo date ei cãm fact⁹ sup actiõe bone fidei, est ipso iure null⁹. adde q; dixi. 3. tit. 1. l. si maior. Põt addi alia ratio: q; omnis acceptilatio est distract⁹ stricti iuris, cũ habeat instar stipulatiõis. ꝑpter interrogationẽ, z responsionẽ: vt. ſ. de trãſ. l. vbi pactũ. in verbo inculis. ¶ De 9 inde op. si dol⁹ dedit cãm liberatiõi, põt agi actiõe prima, z si ex ea ita de liberatiõe, replicabit de dolo. ergo restitutio in int. non est necessaria: q; replicatio ipso iure restituit, z sic nõ est necessariũ factũ ꝑtoris: vt. ff. eo. l. in cause. Sol. vt. 3. q; hic erat talis liberatio, q; act. ipso iure perimit. Sꝫ quomodo põt hoc esse: q; si iste erat pupill⁹ q; liberauit tutorem ꝫ: liberatio fuit ipso iure nulla. Sol. erat fact⁹ adult⁹ tpe liberatiõis. vel si erat adhuc pupill⁹, fecit cũ decreto iudicis ꝑm gl, z iõ valet: ſ est necessaria restitutio, hoc falsum credo: q; aut horũtas iudicis non ꝑt facere q; ꝺ teneat ꝺ tert tutorẽ z pupillũ: nã sup phibitis a iure nõ põt iudex interponere decretũ nec tribuere esse rei ipossibili de iure, z adde q; ꝺ no. ff. de noua. 10 11 ¶ Extra gl. ꝺc q; sine hic fuerit pactũ, siue acceptilatio: nõ dixerat⁹ ũ tenõ est null⁹: q; dol⁹ tutoris nõ dedit cãm liberationi: ꝫ assertioni erat is a ideo nõ relpicit dol⁹ essentialia: sed que dã accidẽtalia, z extrinseca, que nõ sunt de esse rei, z iste est ver⁹ intellect⁹, z pcedit sine diuinatione. Ita enim nõ dicit q; interuenit acceptilatio, vel nõ interuenit, q; no.

¶ Lex octaua.

¶ Minor restituit̃ in neglectis z omissis per ignorantiam. h. d. hec lex.

1 ¶ Restitutio minorũ regit duo principia, q; sint illa vide exẽplia nu. 2.
3 Statuto cauet̃ omnes cause inter consanguineos z confines debeant compromitti, minor fecit istud compromissum, petit restitui, quid iuris.
4 Non, hec dictio quid operatur in presenti lege.
5 Species vocatur, que includit in se partem ex genere, sicut vocamus animal totum, siue genus.

¶ Lex nona.

1 ¶ Ad euidentiã ꝑmittẽ, ꝙ restitutio minorum regit duo principia. primũ est minor etas: vt. ff. e. l. j. in princ. z. ff. de noua. l. doli. ſ. diuersum. Secũ est circumscriptio, istud est ciuile vocabulũ q; ꝺ includit lesionẽ sui facilitate, vel dolo a aduersario cõtingẽtẽ. sic ergo le sio ꝺ esse qualificata: nã omnis lesio est fundamentũ ꝛe a restitutionem in integ. hẽ a que habet cõmitẽ. i. facilitatẽ ꝑpriã, vel dolũ a aduersariũ: z per hoc in formatione libelli q; minor petit se im integ. resti. eo ꝙ lesus. si non addat sui facilitate, vel dolo aduersariũ, libell⁹ est inepꝰ: q; non sequit̃ lesus, ergo restituẽdus. sed si diceret tu libello se circumscriptũ: tunc ꝑcedit libell⁹. ¶ Et q; põt cõcludere in duab⁹ causis. s. in facilitate, z dolo: reo ergo petẽte est declarãdus, vt ex tra de libelli obl. c. significãt. b⁹. z no. in Lũã. de anna. ege. vnde ꝙ hic dicit Suar. de cõsequẽtia est not. ad formationẽ libelli dicit̃ q; ꝺ cõsequentia. i. cõclusio libelli non est bona, libellus est ineptus. Sed ꝺ consequentia, id est conclusio est bona: tũ potest concludere in pluribus causis, reo petẽte ꝺs declarari, ne beneficiũ deli2 berationis quirat reo, facit q; nõ. ff. de rei vẽdi. l. si inrẽ. ſ. fi. ¶ Est ergo libell⁹ sicut dicit doc. in alia materia) quidã syllogism⁹ ad ꝓpositus concludendũ, ad ꝺo oportet duo facere, ſ ꝫ exẽpla ponere, z glo. Suar. exponere exẽpla ponẽ vt in gl. z põt exẽplificari in iure cõi. Item in iure consuetudinario, seu municipali. ¶ Et ideo facit⁹ ad quẽtionẽ, dicta3 statuta q; cõs cause inter cõsanguineos z affines debeãt compromitti. ꝺo minor fecit istud cõpromissum, vult in integ. restitui, querit, nunquid possit. videt q; ſic: vt. ff. eo. l. si minor, ſ. minores, nã eo ipso q; compromisit, videt Iesus. Cõtra tũ est verũ: q; istud est cõpromissum necessarium, vnde minor vt ir iure cõi. id est municipali q; ligat minores, sicut maiores: vt. ff. de admi. tut. l. sine herede, ſ. lucius. z ibi no. Jaco. de are. 12 ꝺc. ¶ Vento ad gl. Suar. que dicit cõsequentia tollit non oppositũ infert: q; pars eius est. z ꝺco ꝑm ꝺ of. q; hec gl. dicit q; ista dictio negatiua nõ, que est prima dictio huius. l. nõ videt circũscriptus. operat duo. Primo tollit quãdã ꝫsequentiã. Jtẽ operatur secundũ: q; duo opposita que sunt opposita, fine negatiua, facit esse totũ z pars: vnde sequitur q; pars infert totũ. Sed ꝺo q; oppositũ nõ infert suum oppositũ, ad ꝺo ueniamus vltra: nõ tollit cõsequentias. i. si tollas dictionẽ nõ, de ista litera: rũc litera talis esset, vꝫ minor circũscriptus: z ideo se 4 quereꝛ, ergo restituẽdus. ad ꝺo ꝺ ponamus in literam dictionẽ nõ: tũc colligit ꝫsequẽtia ista que se quereꝛ. i. q; restituere ꝛ: nã si nõ est circumscriptꝰ, nõ restituit. Ecce ergo ꝑmũ q; ista dictio nõ, operant. Jtẽ operat aliud: nã si tollat ꝺ te. ista dictio nõ, inuenietis duo opposita in litera quãũ ad effectũ. i. vꝫ minor circũscriptꝰ, z vꝫ iure cõi. Ista a sunt opposita: nam̃ si est circũscriptus, non est vsus iure cõi: sed singulari fragilitate etatis, sed si est vsus iure cõi ergo non est circũscriptus. sed si ponitis dictionẽ nõ, in litera, efficit vt totũ z pars, nõ est minor circũscriptus, hoc est genus, est vꝫ iure cõi, hec est species. Illud vocamus genꝰ, q; 5 includit in se speciẽ. ¶ Vocamus aute3 speciẽ, q; includit in se partẽ ex gẽre, sicut nos vocamus animal totũ, siue genus. Homo vero est species, siue pars. nã si homo est: animal est. z ita si ẽ vsus iure cõi, nõ est circũscriptus: verbi gratia, non est circũscriptus, includit genus: q; põt esse q; minor nõ est circũscriptus, vsus est iure cõi: quia fecit q; faceret diligẽs pater familias: ꝫ põt esse q; vtil iure fatuo: vt q; accepit pecuniã vr ludat. Diligẽs pater familias nõ facit hoc. ludit, z lucrat. iste nõ est circũscriptus, z tũ nõ est vsus iure cõi: ergo istud est genꝰ. non est circũscriptus: z huius generis pars est, vsus est iure cõi, ſ cuꝰ facit q; faceret diligẽs pater familias. Ista igit̃ duo sunt opposita in ſra affirmatiua: ꝫ i ſra negatiua sunt vt totũ z pars: q; pars infert totũ. z ita ista negatiua nõ rollit ꝫsequentiã. Jtẽ facit aliud: q; ea que sunt opposita. si additur negatiua, facit ea vt totum z pa tẽ ꝑm ꝺ of. Idem etiã vult ꝺicere gl. sed ꝺ of. plenius exponit. Bal.

¶ De filio familias minore. Rubrica.

1 ¶ Minor se obligans mandato maioris, an possit restitui.
2 Extraneus quis dicatur esse de iure.

¶ Lex prima.

Filiusfamilias. Talia ẽ. l. ij. Si filiusfamilias fide iussit pro extraneo, vel patre, z minor. xxv. ãpõt restitui. liteg. nisi lesio p successionẽ tollat. h. d. vel sic Autoritas prius nõ firmat ꝫ tũ filij minoris ꝫ resti. in inte. 2 col. ff. eo. l. ẽr in ꝑin. Similr nõ firmat ꝫ nullitatẽ: vt. l. ſi. post ꝑin. ff. de ver. ob. ad dẽ q; nõ. j. de iure deli. l. si infãti. in magna gl. z in. l. j. ff. de au. tu. adde etiã q; not. in. l. ij. ff. in tus voca. vt eãt. ¶ Op. de. l. cũ mãdato. ff. eod. vbi ꝺ ꝙ minor mãdato maioris se obligãs nõ restituit, nisi ille maior sit nõ soluẽdo: z sic de facto ꝛcurrit ꝛcursus. Placẽ. ꝑtez ꝫ tũ: q; nõ nisi in subsidiũ ẽ restituẽdus: sed gl. determinat ꝫ tũ per istũ text. Nõ ob. lex. cũ mãdato. q; ibi ponuntur duo casus speciales. in primo cõtraxit minor in re alterius: q; vẽdidit re alterius mãdato dñi, z volebat restitutionẽ petere aduersus ꝫ tum, quo tenebat dñe: q; non põt, nisi in subsidiũ dñi. hic aũt obligauit se accessione: ita ꝙ sua obligatio põt tolli sine principali, merito restituit in subsidiũ: sed in alio casu illius legis nõ ꝛtraxit minor: sed eius ꝓcurator, vnde non loquitur ibi de restitutione minoris. Quero hic, quis dicat extraneus. Rñ cis exceꝑto patre. i. dicere ꝙ ista sit generalis ꝙ ꝺ plona pro qua minor se obligat, et hoc dicit principium postea vero specialiter annectit de patre. ¶ Secundo quẽrit, quare cessat restitutio, vbi est sue

¶ Et ideo facit. No. ꝙ si cauetur ꝙ oẽs cause compromittant, cõprehendit causa minoris. nec põt petere restitui integ. vide Ba. in. l. si mater. C. ne de stat. de fun. z ibi no. videe unde ẽ in. l. omnes popu. ff. de iust. z iure. quo ad istud statutũ, an liget minor. aut infans, aut pupillus, vide Bar. in ꝓ. vꝫ. q; incipit, nũquid tutorio nole possit petere. z in alio ꝑ. inci. Querit an statutũ de cõpromissis faciendis. z do. Pet. de anc. in repe. c. j. de ꝓst. inte. nã. q; princi. i pe. char. vbi cõcludit. ita vt Bar. z alleg. consi. Bar. z facit. q; tale statutũ est fauorabile: ergo ꝛprehendit pupillos et infantes. facit q; ꝺ voluit Salic. in. l. j. C. que sit lõ. cõsue. ad fi. vbi dicit q; statutũ z consuetudo ligãt infantes: vt est gl. in. l. ũ. que sit lõ. cõsue. Ange. in. l. si plures. ff. de pac. dicit q; cõpellitur cõpromittere. Bald. in. l. quise patris. C. vndelibe. ad finem dicit q; est fauorabile tale statutum: z sic in odiũ litium si niendarum. text. z Bal. in. l. cõgruentius. C. de pa. po. z vide Bal. in. l. pa. ectũ curatoris. ſ. de pact. Ang. in. l. imperatores. ff. de pactis. Andr. Barb.

cessio. l. vniuersalis: Respō. ar. ff. de sol. l. huiusmodi aut pāphilum, §. aliquando. vel quia cessantur obligatio: vel quia tollitur ieh. quod no.

¶ Lex secunda.

Si fratrem nus. Filius familias minor restituit in minus onerosa iure Zetu nulli Zeneit iussu patris tam tūc est specialē q̄ nō restituitur in tēpore minoris tratis. h. d. tex. ibi. ¶ Sed circa. ff. eo. l. iij. §. sed vera ē istud nō reperitur alibi. q̄ hic, et ibi, si lor. quo q̄ faciebat cessare restitutionē in integ. primū est contractus firmitas: vt quia iussu patris contraxit mutuum. est firmus et inexpugnabilis propter patrē, q̄ hic in hac specie cōtractus tus principū scōs est contractus infirmitas: vt quia contraxit mutuum in casu prohibito. nam cessat restitutio quia est actus ipso iure per maced.

¶ De fideiusso. minorum. Rubrica.

¶ Fideiussor minoris non restituitur, licet minor sit restitutus.

2 Fideiussor euictionis, quibus casibus agit contra principalem. et no. 3. 4.

3 Beneficium restitutionis in integrum an sit personale, vel reale.

¶ Lex prima.

4 Que procedit. Tenemenū, quod 2 actus nō tenet ratione gabelle nō soluto. et si reus nō vult vti illa exceptione, potest fideiussor, vel alius ea vti: sic facit ad q̄stionem cōtractus nō renet ppter nō soluta. donās vendidit rem donatā, an emptor possit a lia exceptione ōp ponere: vt q̄ sic et ita consulit pulchre larissime in facto Bernardinus de moleris. et magni doc. scilicet Jo. Ang. et alij se subscripserūt quod bene not.

Si quā. Restituto minore aduersus rēditionē, licet ipse noneat de euictione tenet fideiussor eius, qui solues repetet a minorenni. Zfideiussor minori restituetur. h. d. ¶ No. hic, q̄ restituto minore, principali, nō restituit fideiussor eius. Jtē not. q̄ hoc singulare būs iuris reli. in tē. non potest ig. ad fideiussorē. Adde q̄ no. p Cy. in. l. ij. ff. de cōd. indē. Zbūmus in accessione ploratur ibi in accessione rerū. ¶ Secōo not. q̄ restitutio nō officit nisi eis quē impartit. et ideo Zfideiussorē est opus nouatione. Et his cōcludit q̄ restō in tē. nō p̄dest nisi vincētia nō officit nisi victo. ¶ Alic. no. hic duos casus, in ḡbus fideiussor euictionis agit Zprincipalē. f. cū soluit. et cū est 2dēnatus: nec di. Zaliq̄d de illo casu. f. si dolus iterit in obligatione: q̄ obligatio euictionis est cōditionalis. et istud dū incipit a die obligatiōis purificatet: vt no. in. l. facere. ff. locati. p Ja. de are. ¶ Op. si res erat patris, ergo nō venit euictio ipso iure: q̄ non potuit euinci, nisi q̄ iniuria: vt. ff. de euic. l. q̄ impunden. Sol. fuerat pfis quo ad optionē: q̄ sic credebat, nō re vera. Vel dic q̄ etiā res ppria pōt euinci, non rōne būs, sed ratiōe alterius iuris: vt. l. ff. cū vēditor. in prin. ff. de euic. ¶ Secōo op. si obligatio principalis est sublata per restitutionē: ergo nō durat accessoria. ff. de fideiuss. l. q̄ritur. ver. vt q̄ē admodū. Rñ. q̄ principalis non est ipso iure sublata. Zq̄dā būs iuris q̄ durat retita. et ideo p̄dest fideiussori: ad hunc ergo durat principalis obligatio: nec Zfideiussor durat obligatus nec re. vt dicā. j. eo. l. ij. et no. ff. e. l. ij. §. Zterū. ¶ Tertio op. q̄ istud būs iuris nō sit ploratū: et eo. ti. generali. l. nō solū. Sol. est ploratū: respectu fideiussoris, nō respectu heredis. nō est q̄ heres repetet a principalem in eadem obligatione sed fideiussor non repetet a Zq̄s est ibi respectus, est in diuersa obligatione: quia diuersa est obligatio fideiussoris a principali.

1 ¶ Contractus licet fit solenniter cū decreto celebratus: si tamē minor sit lesus, vel inductus dolo aduersarij, restituitur. et no. 2. 3. 4.

5 Minor si fit restitutus propter dolum aduersarij, an eo ipso sit fideiussor restitutus, an vero sit necesse quod fideiussor petat restitutionem.

6 Quid si minor non vult restitui, an nihilominus fideiussor petat restitutionem.

¶ Lex secunda.

Si ea quę ibi. Restitutio minoris nō

1 p̄dest fideiussori: nec pōt restitui fideiussor minoris, nisi ob dolus aduersarij. h. d. ¶ No. hic q̄ Zfideiussor solēniter cū decreto celebrato: si lesus minor: sui facultate, vel dolo aduersarij, pōt in integ. restitui. ¶ Et no. q̄ decretū iudicis Zinteruenit. dolus, est aliq̄s: q̄ si esset nullum nō esset op. restō. Item inte. in rebus q̄ nō pōt fine decreto alienari. ¶ Sed no. q̄ dolus facit in inte. restitutionē 2petere fideiussori. q̄ non 2peteret ex mera facultate minoris. Est ergo tūc restō būs iuris reale, nō scripta in pona minoris tm. et est rō: q̄ dol⁹ magis afficit Zetū. q̄ mera facilitas vt hic. ff. de solut. q̄ res. §. huic applicat. Jtē q̄ agēdo cū. l. facultatis ō

2 sumit originē a quēto. l. ab eo. dolo. ¶ Opp. Zprimū notabiler. q̄ vbi est interpositū decretū, cessat in integ. rest. vt. ff. de mino. l. ait prō. q̄ primitus. Sol. ibi in p̄cepto, Zin decreto. nā p̄cepto inducit necessitatem, sed decretū nō inducit. ¶ Opp. q̄ iste Zetus sit nullus? vt. l. ff. si pars principē. Sol. intellige q̄ Zetā tutoris vel curatoris auctoritas: et ex tutelā solū decretū iudicis: q̄s dic vt. Zetri. l. curatoribus. ¶ Tertio op. q̄ inter cessit dol⁹ aduersarij, q̄s Zetus esset bene fidei, ergo Zetus est nullus. ergo minor, rest. cessat: q̄ in inte. rest. venit ad rescidendū, et illud q̄ nullum est, nō pōt rescindi: vt. ff. de minus. rest. l. nā et si sub 2 dōne. §. pōt defecti. Sol. q̄ Zfuit dol⁹ inciden: q̄ nō dedit cām Zetui, cū als esset vēditurus: Zfuit 2 missus dol⁹ circa minoritatē prō. Et hec so. et vera in se, vel dic q̄ dol⁹ dedit cām Zetui. q̄ modō pcessum erat ad traditionē, pcessit Zetus vt inārm⁹ Zfecuta est traditio vt Zfirmāda in materia actionis de dolo. in minore ōpe restōis: vt. ff. de dolo. l. et elegāter. Ipse. Zita sentia: q̄ nō p̄cedēte actō Zetū minori tradēdo non posset trāsferre dominū, cū alienare nō posset: vt. l. j. in pn. ff. de re. cōi. Tertia so. est, q̄ Zfuit dolus terti. f. ptenere. q̄ nō reddit Zetū nullū: q̄ ab eo nō dependet esse ratus Zetus. Zita so. vt inse vera: sī mihi nō placet: q̄ pp iustū dolū tertij non restituere et fideiussor in inte. Nisi forte in subsidium tertij iste dolosus non esset

3 soluēdo. arg. l. si. in prin. ff. de eo p quē fact. erit. ¶ Deinde op. Zhic q̄ restituto minore non restituit fideiussor, nec succurrit fideiussori. Contra. ff. de pecu. l. si minor. Sol. ibi in fideiussore iudicij. hic in fideiuss. Zetus. et dic vt ibi no. q̄ ibi ideo restituit fideiussor: q̄ dat aduersario regressū Zetū. Jtē ibi fideiussor erat in quadā obli. incidenti. nō in principali et ma

4 gnali obli. ¶ Deinde op. restituto minore sublata est obligatio principalis: ergo in fideiussoria idem: q̄ nō reperit fideiussoria sine principali vt not. ff. ad treb. l. si heres pecuniā. Sol. nego maiorē. q̄ sit obligatio sublata nō ex tuanei cit p restitutionē. Sz. vel pona minoris exiuit obligationē: vel parat p restitutionē sola exceptio personalis. q̄ nō p̄dest heredi. sori. Hoc apparet: q̄ si minor nō vult vti reti. concessa, potest vti cater 2 quam: ergo reti. in inte. p̄cedēte obli. nō p̄mit, sed eludit. vt. ff. de mino. l. si iudex circuēto. Sz Zhoc op. q̄ reti. in integ. sit beneficium reale. vt. ff. de m integ. reti. l. nō solū. So. ibi quo ad trāsmissionē ad in fideiussore non sit trāsmissio. Et adde q̄s no. ff. de adm. tur. l. si minor. ver. sin.

5 ¶ Op. vlt. de. l. marcellus. ff. de fideiuss. Sol. vt ibi p gl. Sy. ¶ Demo ad q̄nē, q̄ oritur ex restituto minore ob dolum aduersarij, sit ne ipso restitutus fideiussor: an vero sit necesse q̄ fideiussor petat restitutionē de no uo. pbet. Si. solut. q̄ est necesse q̄ ipse fideiussor petat: ne facta certa cū principali nō p̄dent ei bus: q̄ vbi nō p̄dest suis, nec acta plant: vt no. Jnn. in. c. cām que. de reti. Jtē sequit aliud: q̄ fideiussori cuius minor cedit tēpus rest. ex die Zetus. sed minori cedit quadriēnū post gestā. est ergo tēpus in principali et fideiussore difforme quo ad cursum: fundat a. ut le. gl. in pr. ex. qui dicit vtrīq; Zfulendū: et vtriq; cōperat beneficium, vel q̄ os petere. Hoc verū in fideiussore Zetus sed in fideiussore iudicij, credere q̄ sicut semel cta mercē exceptionē Zfideiuss. inferret Zprincipali: ita eō re. et. li. in integ. p̄cipalis rei portigat effectū sui ad fideiussorē siue nouā instāria: q̄ sicut de eodē iudicio participāt a parti

6 pāt de eadē re Zsua: vt. l. ij. ff. de viu. re iudi. ¶ Secōo q̄o. q̄ si minor non vult vti restitutione, hoc em est in sua potestate nō sua. et restitutio videtur data sed etiā in ips cōcessa: q̄ sua iura pro aliquo meius primogenium quā imponit necessitatē ei q̄s vtat sua si nō vult. vt. d. ij. iudex. Jtē videtur esse in restitutione indulgenda. Quid ergo fideiussor per se poterit petere absq; principali: determinat glo. q̄s sic. ergo. ff. de cōtrab. l. fideiussore, in. ij. ff. de pac. l. ij. ¶ Potest ergo fideiussor cū tus petere restitutionē: et residet in ipso etiā inuito reo principali petere in integritatē. et idē in quolibet alio defensore, siue in quatiber alia defensione quę competit ei ad petendū restitutionem contra aditionē heredis: non excludit remedium agendi contra curatorē, qui petendo restitutionem minori in ipsa aditione vel immixtione. h. d. vel sic. Ego rem

¶ Si tutor vel curator interuenerit. Rubrica.

¶ Lex prima.

Si iam puberes. Minor aduersus aditionem pretēsit intra tēpus legitimū, quo elapso contra eius curatorē qui sibi authorat⁹ est sibi succurrit. h. d. vel sic. Minor petendo restitutionis contra aditionē heredis tacite excludit remedium agendi contra curatorē, qui petendo restitutionem minori in ipsa aditione vel immixtione. h. d. vel sic. Ego rem